

It is a parable for ר"י בר"י

משל לרבי יוסי ברבי יהודה -

Overview

The רבנן cites a ברייתא, which discusses the dispute between ר"י בר"י and the אמה, regarding a father who sold his daughter for an אמה העבריה, and then the father accepted קידושין from another person for this same daughter. ר"י בר"י maintains she is מקודשת לשני, and the רבנן maintain that the master has the right to be מייעד her. The ברייתא concludes that this is a משל to one who says to a woman הרי את מקודשת לי, and another was מקדש her during the ל' יום, the rule is that מקודשת לשני. The גמרא explained that this משל is according to ר"י בר"י. We have here the same dispute between רש"י ותוס' as we had in the previous תוספות; what does משל למאן mean.

פירש בקונטרס¹ מדרבי יוסי ברבי יהודה אנו למידין משום דלא פירש מעכשיו -

explained; from the words of ר"י בר"י we derive the rule that where he did not say מעכשיו she is מקודשת לשני, because here by יעוד, where the master did not specify that the יעוד should be effective from now, so -

אף על גב דהוי ליה לקדשה בהו לאחר זמן מיהו כי קדמו אחר הו קידושין הכא נמי לא שנה - Even though the master had a right to be מקדש the אמה, with the money he gave the father, at a later time, nonetheless if another preceded him, the other person's קידושין is valid, here too where he said לי לאחר ל' יום (without (מעכשיו), it is no different and she is מקודשת לשני. The גמרא then asked; 'פשיטא', it is obvious, for in both cases he did not say מעכשיו, so she should be מקודשת לשני. The גמרא answered -

מהו דתימא הא לא אמר ליה בשעת מתן מעות על מנת שתייעד לי לסוף שש² -

We could have said, that in the case of יעוד, the master did not say to the father when he gave him the purchase money for the אמה, that I am giving you this money with the stipulation that she should be מתייעד to be by the end of the six years -

ומשום הכי אמר רבי יוסי דמקודשת לשני³ -

So therefore ר"י בר"י maintains that she is מקודשת לשני -

אבל היכא דאמר התקדשי לי לאחר שלשים יום⁴ -

However in a case where the מקדש said explicitly, לי לאחר ל' יום, -

¹ בד"ה לרבי.

² The גמרא in our גירסא is; לאחר שלשים (not "ע"מ שתייעד לי לאחר זמן). See footnote # 10.

³ The master did not indicate at all that he intends to be מייעד her, therefore it is possible that initially he had no intention of being מייעד, he changed his mind later, therefore it certainly cannot be considered מעכשיו.

⁴ We know for sure that he intends to be מקדש her (not like by יעוד; see footnote # 3).

אימא אף על גב דלא אמר לה מעכשיו חיילא מהשתא -

I could say, that even though the מקדש did not say to her מעכשיו, nevertheless the become effective retroactively from now (when he gave her the money) -

ומקודשת לראשון אם ירצה⁵ בסוף שלשים -

And she should be מקודשת to the first one if he still wants to be מקדש her by the end of the thirty days; this is what I may have thought without the משל -

קא משמע לן דדמי להדדי דכיון דתלה הכתוב ייעוד במעות הללו לאחר זמן -

The (התקדשי לי לאחר ל') and יעוד (of יעוד) are similar teaches us that the two cases (of יעוד and ל' לאחר ל') are similar to each other, for since the פסוק made the יעוד, at a later time, dependent on these moneys, so -

מעיקרא כי יהבינהו להכי יהבינהו שאם ירצה לייעד מייעד⁶ -

Originally when he gave the money to the father, he gave it for this purpose, that if he will want to be מייעד, he could be מייעד -

ואפילו הכי כיון דלא אמר מעכשיו מקודשת לשני -

And nevertheless since he did not say מעכשיו, she is מקודשת לשני, the same applies by פרש"י. This concludes that if he did not say מעכשיו, she is מקודשת לשני ל' לאחר ל'.

פרש"י disagrees with תוספות:

גם⁷ פירוש זה לא נהירא שהרי בכולי גמרא המשל בא ללמד על הדבר⁸ -

This explanation as well is not acceptable, for in the entire גמרא, the משל comes to teach and explain the issue being discussed, we do not derive the משל from the issue (as פרש"י is doing here), but rather the משל teaches us something about the issue.

תוספות offers his interpretation:

ופירש רבינו יצחק⁹ מהו דתימא הא לא אמר לה לאחר שלשים יום¹⁰ -

And the ר"י explained, we would have thought, since he did not say to her

⁵ The ראשון (who said ל' לאחר ל') always has the option of retracting the קידושין up to the thirty days.

⁶ The case of יעוד (where he did not say וכו' לאחר ל') is the same as התקדשי לי לאחר ל'. In the case of התקדשי לי ל' the מקדש is giving himself (and her) an opportunity to retract the קידושין for thirty days. The קידושין is not definite, either if they may retract. By יעוד as well, since the תורה allows him to be מייעד with this money, it is understood that he is saying; 'here is the money and I will be מייעד her (if I so decide) sometime during the next six years', just as the מקדש is saying, 'I will be מקדש her (if I so decide) by the end of thirty days'. We are rejecting the logic mentioned in footnote # 3.

⁷ See previous למאן תוספות also disagreed with פרש"י there regarding 'משל למאן'.

⁸ This is the same reason תוספות disagreed with פרש"י in the previous למאן תוספות.

⁹ The ר"י maintains that we derive יעוד from התקדשי לי וכו', that just as there she is מקודשת לשני, the same rule applies to יעוד; if the father was מקבל קידושין from another after the מכירה, she is מקודשת לשני. The גמרא asked, פשיטא, there is seemingly no difference between התקדשי לי לאחר ל' and יעוד, since in both cases he did not say מעכשיו. The גמרא's answer continues in תוספות.

¹⁰ See footnote # 2. This is the גירסא in our גמרא.

father 'after thirty days', as in the case of לי התקדשי -

וכיון דלא פריש נימא דדעתיה שיחולו הקידושין מעכשיו -

So since he did not specify 'לאחר ל', we could say that the master's intention was that the קידושין be effective from now (when he gave the money) -

דמהני טפי מה שלא הזכיר שלשים יום¹¹ שהרי כל שעה ושעה בידו ליעדה כל זמן שירצה -

For the fact that the master did not mention יום שלשים is more beneficial to assume that he meant מעכשיו, for he is capable to be מיעד her at any time he so desires -

ואם קידשה אחר אינה מקודשת¹² -

So if another person was מקדש her after the מכירה (when the אדון was already capable of being מיעד her), we would think that she is not מקודשת לשני -

קא משמע לן כיון דלא אמר מעכשיו בהדיא מקודשת לשני:

The משל teaches us that since the master did not say explicitly מעכשיו, she is מקודשת לשני.

Summary

According to ר"י בר"י we derive that just as by יעוד (according to ר"י בר"י) if the father was מקדש her from someone else after the מכירה, she is מקודשת לשני, the same applies if someone said to a woman לי לאחר ל' and another was מקדש her before (the משל), she is מקודשת לשני (even though he explicitly said לי (התקדשי לי)). According to תוספות we derive from the משל that by יעוד as well even though the master did not limit his יעוד to any time, nevertheless if someone else was מקדש her first, she is מקודשת לשני.

Thinking it over

How can תוספות write that (without the משל) we would have thought that by יעוד, she is not מקודשת לשני (according to ר"י בר"י),¹³ when the ברייתא states clearly that according to ר"י בר"י she is מקודשת לשני; why do we need the משל?¹⁴

¹¹ When one says לי יום לאחר ל', he indicates that there should be no marriage until after ל' יום (מעכשיו not). However here since he did not say a time when he will be מיעד her, and he could be מיעד her whenever he wants, therefore we can assume that he meant that whenever he is מיעד her it should be מעכשיו. This is the opposite of ר"י who explained the הו"א that there is more reason to assume מעכשיו when he said לי לאחר ל', then by יעוד where the אדון said nothing. However תוספות maintains (that the הו"א is) there is more reason to assume מעכשיו, when no time was given, than when he said explicitly לי לאחר ל'.

¹² See 'Thinking it over'.

¹³ See footnote # 12.

¹⁴ See מהרש"א.